

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/87/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116204609
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116204609.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci žalobcu: H. F., narodený XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu V., D. G. XX, zastúpený advokátom: JUDr. Lucia Sukopová, adresa sídla, Trnava, Františkánska 5, proti žalovaným: 1/ E. P., narodený XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu V., D. G. XX, V., zastúpený advokátom: JUDr. Barbora Petrovič, adresa sídla Trnava, Hlavná 44, 2/ B. P., nar. X.X.XXXX, adresa trvalého pobytu Y. XXX, zastúpená advokátom: JUDr. Igor Ribár, adresa sídla Hlohovec, Nám. sv. Michala 11, o 18.968,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 21C/82/2016-183 z 10. decembra 2019 takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalovaného 1/ voči výroku II., IV. a V. sa o d m i e t a a rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku V. p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná 2/ má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 9.484,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplatenia zastavil (výrok I.), žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.484,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 18.968,65 eur od 1.1.2015 do 12.10.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,00% ročne zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) a žalobu voči žalovanej 2/ zamietol (výrok IV.)

1.2.1 Z vykonaného dokazovania mal za dokázané, že žalobca ako dlžník uzavrel s Tatra bankou, a.s., ako veriteľom dňa 16.6.2008 Zmluvu o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9908001590, na základe ktorej mu veriteľ poskytol úver vo výške 450.000,- Sk (14.937,26 eur). Po poskytnutí úveru finančné prostriedky vybral z banky a tieto odovzdal žalovanému 1/ na základe ústnej zmluvy o pôžičke, v ktorej sa žalobca a žalovaný 1/ dohodli, že žalovaný 1/ bude pôžičku žalobcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške splátky, ktorou sa žalobca zaviazal splácať banke úver, t.j. 135,03 eur (4.068,- Sk) a to pod hrozbou straty výhody splátok.

1.2.2 Dňa 9.6.2010 žalobca ako dlžník uzavrel so R. R., a.s., ako veriteľom Zmluvu o splátkovom úvere č. 0286413416, na základe ktorej mu veriteľ poskytol úver vo výške 12.000 eur. Po poskytnutí úveru finančné prostriedky vybral z banky a tieto odovzdal žalovanému 1/ na základe ústnej zmluvy o pôžičke, v ktorej sa žalobca a žalovaný 1/ dohodli, že žalovaný 1/ bude pôžičku žalobcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške splátky, ktorou sa žalobca zaviazal splácať banke úver, t.j. 203,75 eur a to pod hrozbou straty výhody splátok.

1.2.3 Žalovaný 1/ uvedené pôžičky splácal zo svojho účtu, prvú na účet žalobcu, druhú na účet partnerky žalobcu E. P. a to až do decembra 2014, kedy žalovaný 1/ pôžičky prestal splácať, čím stratil výhodu splátok a zvyšok nesplatených pôžičiek vo výške 8.835,63 eur a vo výške 10.133,02 eur sa stal splatným. Dlh žalovaného 1/ z oboch pôžičiek tak ku dňu podania žaloby bol vo výške 18.968,65 eur, ktorá suma nebola v konaní medzi žalobcom a žalovaným 1/ sporná. Žalovaný 1/ pohľadávku žalobcu počas konania nespochybňoval ani čo do výšky, ani čo do právneho dôvodu.

1.2.4 Žalovaná 2/ popierala svoju pasívnu legitimáciu v tomto spore dôvodiac, že ona samotná nebola účastníkom žiadnej zmluvy o pôžičke uzatváranej so žalobcom (o takýchto pôžičkách vôbec nič nevedela), reálne jej ani neboli odovzdané žalobcom žiadne finančné prostriedky, pred doručením písomnej výzvy na vrátenie pôžičky nikdy v minulosti nebola ani len upozornená žalobcom, že má voči nemu nejaké podlžnosti a pokiaľ žalobca požičal finančné prostriedky žalovanému 1/, vznikol právny vzťah len medzi žalobcom a žalovaným 1/.

1.2.5 Žalovaný 1/ zaplatil žalobcovi dňa 12.10.2016 sumu 5.066,51 eur a sumu 4.417,81 eur ako polovicu istiny z každej pôžičky.

1.2.6 Žalobca vzhľadom na plnenie žalovaného 1/ vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 9.484,32 eur s 8,05% ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplatenia späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

1.2.7. Žalobca pri výsluchu uviedol, že prišiel za ním žalovaný 1/ s tým, že potrebuje požičať peniaze. Žalobca vybavil peniaze a odovzdal ich žalovanému 1/, prvú pôžičku mu odovzdal v Y., druhú pôžičku mu odovzdal v meste. Žalobcu nezaujímalo, na čo peniaze potrebuje, bolo mu treba pomôcť. V druhom prípade vedel, že idú kupovať dom. Žalobca ďalej pri výsluchu potvrdil, že so žalovanou 2/ sa osobne o pôžičkách nerozprával, rozprával sa o tom len so žalovaným 1/ a ten mu povedal, že žalovaná 2/ je o všetkom informovaná.

1.2.8. Žalovaný 1/ pri výsluchu potvrdil, že pri uzatváraní zmlúv o pôžičke bol prítomný len on a žalobca, žalobca mu peniaze odovzdal v hotovosti do ruky, peniaze z prvej pôžičky mu odovzdal v byte v Y., peniaze z druhej pôžičky mu odovzdal v meste. Žalovaný 1/ ďalej pri výsluchu vypovedal, že žalovaná 2/ pri procese uzatvárania pôžičiek prítomná nebola, žalovaný 1/ ju o nich informoval v deň, keď dostal peniaze, na čo mu žalovaná 2/ uviedla, že keď je financie treba, tak je treba.

1.2.9 Žalovaná 2/ pri výsluchu uviedla, že so žalobcom sa nerozprávala o žiadnej pôžičke, o pôžičkách nevedela, ani žalobca ani žalovaný 1/ jej o nich nepovedali, peniaze z nich nevidela. O hospodárenie s financiami počas manželstva vrátane ich zabezpečovania sa staral žalovaný 1/, ktorý potvrdil, že žalovaná 2/ sa o výdavky nezaujímala.

1.2.10 E. P., partnerka žalobcu a matka žalovaného 1/ dňa 11.10.2019 čestne prehlásila, že ona ani žalovaná 2/ pri odovzdávaní peňazí prítomná nebola, ona sa so žalovanou 2/ o pôžičkách nerozprávala, avšak spolu so žalobcom predpokladali, že to žalovaní majú spolu medzi sebou vyriešené. Svedkyňa zároveň potvrdila, že žalobca odovzdal žalovanému 1/ v júni 2008 a júni 2010 pôžičku vo výške cca 27.000 eur, kvôli požičaniu predmetnej sumy si žalobca vybavil úvery v bankách.

1.2.11 Žalovaná 2/ predložila súdu rozpis výdavkov na domácnosť, ktorý jej napísal žalovaný 1/ počas manželstva z dôvodu, aby ona mala prehľad o ich výdavkoch a vedela, koľko má prispievať na domácnosť. V uvedenom rozpise žalovaný 1/ neuviedol splátky pôžičiek, rovnako predmetné pôžičky žalovaný 1/ neuviedol ani v tlačive na oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 22P/45/2014.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok žalobcu na zastavenie konania v časti v späťvzatej žaloby podľa § 144, § 145 ods. 1 a ods. 2 a § 146 ods. 1 C.s.p. (zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení), nárok veriteľa voči dlžníkom na vrátenie mu peňazí poskytnutých im na základe zmluvy o pôžičke podľa § 657, § 145 ods. 1 a ods. 2, § 147 ods. 1, § 40 a O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení) a nárok veriteľa voči

dlužníkom na úrok z omeškania s plnením peňažného dlhu podľa § 517 ods. 2 O.z. a § 3 ods. 1 a § 10c ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení ku dňu omeškania a dospel k záveru, že v časti v späťvzatej žaloby je dôvodné konanie zastaviť aj bez súhlasu žalovaných so späťvzatím žaloby, nakoľko k čiastočnému späťvzatiu došlo skôr, ako sa začalo pojednávanie a že nároky žalobcu uplatnené v tomto konaní sú dôvodné len voči žalovanému 1/, kde je dôvodným žalobe v plnom rozsahu vyhovieť, čo však neplatilo o nárokoch žalobcu uplatnených voči žalovanej 2/, kde je potrebné žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a to pre nedostatok pasívnej legitimácie žalovanej v tomto konaní.

1.4 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní bolo nesporným, že žalovaný 1/ si od žalobcu požičal na základe ústnych zmlúv o pôžičke peňazí spolu sumu 26.937,26 eur, z ktorej sumy žalobcovi ku dňu zosplatenia pôžičiek vrátil sumu 7.968,61 eur a následne počas konania súdu dňa 12.10.2016 sumu 9.484,32 eur (teda spolu vrátil žalobcovi sumu 17.452,93 eur). Preto bolo dôvodným na základe žaloby žalobcu žalovanému 1/ uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.484,32 eur (ako rozdiel medzi sumou poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 26.937,26 eur a sumou vrátených finančných prostriedkov vo výške 17.452,93 eur) s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 18.968,15 eur od 1.1.2015 do 12.10.2016 a s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplatenia.

1.5 Pokiaľ ide o požadovaný úrok z omeškania, aj v tejto časti považoval súd žalobu za dôvodnú, nakoľko bolo v konaní preukázané, že žalovaný 1/ sa so splnením dlhu dostal do omeškania a žalobcovi vzniklo právo požadovať od žalovaného 1/ aj úroky z omeškania. Súd mal preukázané, že žalovaný 1/ je v omeškani od 1.1.2015, nakoľko nezaplacením splátok pôžičky v decembri 2014 stratil výhodu splátok a bol povinný zaplatiť žalobcovi celý dlh naraz. Žalovaný 1/ nezaplatil žalobcovi dlžnú sumu, preto sa dňom 1.1.2015 dostal do omeškania, pričom dátum začiatku omeškania nebol medzi žalobcom a žalovaným 1/ sporný. Výšku úroku z omeškania stanovuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého je výška úroku z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Nakoľko oba záväzkové vzťahy vznikli pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Výšku úroku z omeškania mal súd preukázanú, keď základná úroková sadzba ECB ku dňu omeškania žalovaného 1/ bola vo výške 0,05% zverejnená na webovej stránke W., t. j. 0,05% + 8 bodov spolu výška 8,05% ročne. Súd preto žalobe aj v tejto časti vyhovel a žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 18.968,65 eur od 1.1.2015 do 12.10.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,00% ročne zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplatenia.

1.6.1 V konaní bolo medzi stranami sporné, že predmetné zmluvy o pôžičke uzavrel žalobca aj so žalovanou 2/ a že žalovaná 2/ je spolu so žalovaným 1/ solidárnou dlžníčkou z dôvodu, že v čase ich uzavretia boli žalovaní 1/ a 2/ manželia. V konaní bolo nesporné, že žalovaní 1/ a 2/ boli v čase poskytnutia oboch pôžičiek manželia, v čase rozhodovania súdu sú už právoplatne rozvedení, pričom bezpodielové spoluvlastníctvo žalovaných ako manželov si žalovaní doposiaľ nevysporiadali.

1.6.2 Žalovaná 2/ v konaní tvrdila, že ona so žalobcom neuzavrela predmetné zmluvy o pôžičke a že o pôžičkách nevedela.

1.6.3 Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že predmetné zmluvy o pôžičke uzavrel aj so žalovanou 2/. Z uvedených výpovedí strán sporu a čestného prehlásenia E. P. nevyplýva, že by aj žalovaná 2/ bola zmluvnou stranou predmetných zmlúv o pôžičkách, práve naopak, súd mal z nich preukázané, že žalobca predmetné zmluvy o pôžičke neuzavrel so žalovanou 2/, so žalovanou 2/ sa žalobca o uzatvorení predmetných zmlúv vôbec osobne nerozprával, žalovaná 2/ nebola prítomná ani pri odovzdaní predmetu pôžičky a ani následne po uzavretí predmetných zmlúv o pôžičkách sa o nich žalobca so žalovanou 2/ nerozprával. Súd poznamenáva, že žalovaná 2/ sa zmluvnou stranou predmetných zmlúv o pôžičkách nestala ani v prípade, ak po ich uzavretí medzi žalobcom a žalovaným 1/ ju žalovaný 1/ o nich informoval. K tvrdeniu žalovaného 1/, že žalovaná 2/ mala prístup k jeho účtu a preto o pôžičkách musela vedieť súd uvádza, že žalovaná síce pri výsluchu potvrdila, že prístup k účtu žalovaného 1/ mala, avšak zároveň uviedla, že to bolo len v čase, keď žili v byte v Y. a počas tejto doby na účet nechodila a výpisy si nepýtala, pričom žalovaný 1/ opak nepreukázal.

1.6.4 K tvrdeniu žalobcu, že žalovaná 2/ sa mohla o pôžičkách dozvedieť skôr ako z jeho výzvy v roku 2015 a to konkrétne z odôvodnenia rozsudku o rozvode manželstva žalovaných súd uvádza, že rozsudok o rozvode manželstva žalovaných č.k. 22P/45/2014-372 bol vydaný Okresným súdom Trnava až dňa 2.6.2016, teda až po výzve žalobcu zo dňa 2.11.2015

1.7.1 Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaná 2/ mohla vzniesť námietku relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka po doručení výzvy žalobcu v roku 2015 a ak aj o pôžičkách nevedela, je solidárnym dlžníkom s poukazom na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010.

1.7.2 Ustanovenie § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka upravuje vzájomné vzťahy manželov a tretích osôb s ohľadom na dispozičné úkony bezpodielových spoluvlastníkov, t.j. na právne úkony, ktorými manželia disponujú so spoločnými vecami ako predmetom bezpodielového spoluvlastníctva. Vo vzťahu k tretím osobám zakladá aktívnu alebo pasívnu solidaritu manželov z platných právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí. Tento dôsledok nastáva bez ohľadu na to, či právny úkon týkajúci sa spoločných vecí urobil jeden z manželov alebo obaja manželia spoločne, a či išlo o bežnú vec (záležitosť) alebo o inú než bežnú vec. V zmysle tohto ustanovenia sa na platnosť právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí a urobeného len jedným z manželov (teda úkonu, pri ktorom manželia nevystupujú spoločne ako účastníci), vyžaduje súhlas druhého manžela, ak ide o inú než bežnú záležitosť. Nedostatok tohto súhlasu má za následok neplatnosť právneho úkonu, pričom v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka ide o relatívnu neplatnosť. To znamená, že právny úkon, ktorý nemožno považovať za vybavovanie bežnej záležitosti, uskutočnený iba jedným z manželov bez súhlasu druhého manžela, sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto je ním dotknutý, nedovolá jeho neplatnosti. Základnou podmienkou aplikácie ustanovenia § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na konkrétny prípad je však existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. Pokiaľ táto podmienka nie je splnená, sú úvahy o tom, či v konkrétnych okolnostiach išlo o bežnú alebo nie bežnú záležitosť a teda či k právnemu úkonu bol alebo nebol potrebný súhlas druhého manžela, bezpredmetné. Za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa platnej právnej úpravy (§ 143 Občianskeho zákonníka) môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t.j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa preto nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Na tomto závere nič nemení to, že pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov (dopadajúce len na vzťah medzi manželmi a nie aj na ich vzťah k tretím osobám) podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva (vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v širšom zmysle). Rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/130/2017 zo dňa 23.3.2018.

1.7.3 Právny úkon sa „týka spoločnej veci“ vtedy, ak sa vzťahuje k obsahu vlastníckeho práva konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (priamy vzťah k spoločným veciam). V ďalšom súd poukazuje na rozsudok NS ČR, č.k. 22Cdo 1230/2009 zo 14.12.2010, v zmysle ktorého „Súdna prax v súvislosti s prijímaním záväzkov jedným z manželov za existencie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádzala z toho, že ak uzavrel za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva zmluvu o pôžičke ako dlžník len jeden z manželov, nepotreboval k tomu, a to ani v prípade, že nešlo o bežnú záležitosť, súhlas druhého manžela. Oprávnený a zaviazaný z takejto zmluvy je len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel. Nie je pritom rozhodujúce, že peniaze, ktoré boli takto získané, sa za podmienok § 143 Občianskeho zákonníka stali bezpodielovými spoluvlastníctvom manželov alebo že boli použité na zaplatenie kúpnej ceny veci, ktorá sa stala ich spoluvlastníctvom (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 21. decembra 1973, sp. zn. 3Cz 57/73 (S IV, s. 495), uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2006, sp. zn. 33Cdo 690/2005, uverejnené na internetových stránkach Najvyššieho súdu SR alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2009, sp. zn. 33Cdo 373/2007, uverejnené tamtiež). Priamo v pomeroch zmluvy o úvere uzatvorenej jedným z manželov za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno vychádzať z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. augusta 2005, sp. zn. 29Odo 162/2005, uverejneného v Súboru civilných rozhodnutí a stanovísk, CH Beck, pod poradovým č. C 3833, podľa ktorého ak uzatvára zmluvu o úvere jeden z manželov a v zmluve vystupuje ako dlžník, je z tejto zmluvy zaviazaný a oprávnený len on a k jej platnosti nie je potrebný súhlas druhého manžela.“ Rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/130/2017 zo dňa 23.3.2018. Súd poukazuje tiež na právne

závery Najvyššieho súdu SR vyslovené v jeho rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo 234/2010 a sp. zn. 4Cdo 123/2008.

1.7.4 Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010, ktorý sa však týka prípadu s inou podstatou vecí, v ktorom ústavný súd zaujal názor, „že sa javí aj ako odporujúce dobrým mravom, keď spoločník (fyzická osoba) bez súhlasu svojho manžela (manželky) dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti (v sume 1.115.735,40 Sk s príslušenstvom), a teda sa stane spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, keďže ani spoločnosť a ani pristupujúci dlžník nie sú reálne schopní korelujúci záväzok splniť a nemajú ani vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou“. Ide teda o odlišný a neporovnateľný prípad s týmto konaním. To, že v inom prípade nie je uvedený nález aplikovateľný, vyslovil aj Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 24Co/130/2017 zo dňa 23.3.2018.

1.7.5 Zároveň súd poukazuje na to, že od ustálenej súdnej praxe na neodklonil ani Najvyšší súd SR vo svojom nedávnom uznesení sp. zn. 4Cdo 28/2019 z 27. júna 2019 v ktorom konštatoval, že „ak si jeden z manželov požičiava od inej osoby peniaze a v zmluve o pôžičke vystupuje ako dlžník, je zo zmluvy v pôžičke zaviazaný a oprávnený len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel. Samotný záväzok jedného z manželov sa tak netransformuje na spoločný záväzok oboch manželov vo vzťahu k veriteľovi. Uznanie dlhu zo zmluvy o pôžičke, ktorej účastníkom bol iba jeden z manželov vyvolalo účinky iba voči jeho osobe. Rozhodnutie o vyporiadaní BSM má zásadne účinky len medzi bývalými manželmi a nie je možné ním zasiahnuť do práv tretích osôb, hlavne veriteľa.“

1.7.6 S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít súd konštatuje, že predmetné zmluvy o pôžičke nie sú právnym úkonom, ktorý by sa týkal spoločných vecí, t.j. vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a preto na uzavretie zmlúv o pôžičke žalovaný 1/ nepotreboval súhlas svojej manželky - žalovanej 2/. Predmetné zmluvy o pôžičke nepredstavujú dispozíciu so spoločnými finančnými prostriedkami žalovaných 1/ a 2/, keďže týmito zmluvami mali byť finančné prostriedky iba získané, pričom dokazovanie, či a v akom rozsahu boli použité na nadobudnutie vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne spotrebované na bežné výdavky spoločnej domácnosti, nie je predmetom tohto konania, ale uvedené je možné preukazovať v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov v tzv. širšom zmysle. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná 2/ nebola oprávnená viesť námietku relatívnej neplatnosti týchto právnych úkonov v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka. Zároveň súd poukazuje aj na ustanovenie § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka <., ktoré umožňuje veriteľovi pri exekúcií na vymoženie pohľadávky len jedného z manželov postihnúť i majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

1.7.7 Vzhľadom na to, že žalobca v konaní voči žalovanej 2/ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zmluvu o pôžičke uzavrel aj so žalovanou 2/ ako dlžníčkou, súd žalobu voči žalovanej 2/ z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zamietol.

1.8 Súd návrh žalovaného 1/ na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov H. U. a V. P. k okolnostiam kúpy a predaja rodinného domu a návrh žalovanej 2/ na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov G. a V. F. zamietol dôvodu, že z doposiaľ vykonaného dokazovania mal súd dostatočne zistený skutkový stav potrebný na rozhodnutie veci a ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné a nevhodné, keď výsluchmi navrhnutých svedkov sa mali preukazovať skutkové tvrdenia ohľadne kúpy a predaja rodinného domu, pričom ako bolo vyššie konštatované preukazovanie účelu, resp. spôsobu použitia pôžičiek presahovalo predmet tohto konania.

1.9 O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal (výrok III.) a žalovanej 2/ voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok V.). Takéto svoje rozhodnutie v časti rozhodovania o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 1/ odôvodnil právne § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 C.s.p. v spojení s čl. 4 ods. 1 a čl. 17 C.s.p. a vecne nemožnosťou priznania náhrady trov konania žalobcovi voči žalovanému 1/ z dôvodu, že tento sa tohto nároku vzdal keď výslovne uviedol, že voči žalovanému 1/ si náhradu trov konania neuplatňuje, čo vylučovalo možnosť ich priznania, preto vychádzajúc z čl. 4 a 17 C.s.p., podľa ktorého súd konaná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, rozhodol súd už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí tak, že žalobcovi sa voči žalovanému 1/ náhrada trov konania nepriznáva.

Rozhodnutie o náhrade trov konania žalobcu a žalovanej 2/ odôvodnil právne § 255 ods. 1 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalovanej 2/ plnej náhrady trov konania vzhľadom na jej plný úspech v konaní.

2. Rozsudok napadol vo výroku V. riadnym a včasným odvolaním žalobca s návrhom na jeho zmenu nepriznaním žalovanej 2/ nároku na náhradu trov konania, vinniac súd prvej inštancie, že svoje rozhodnutie o trovách konania založil na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) keď pri rozhodovaní nezohľadnil všetky právne relevantné skutočnosti, a to najmä skutočnosť, že žalovaný (pravdepodobne žalobca - poznámka odvolacieho súdu) bol oslobodený od súdnych poplatkov v celom rozsahu a teda v konaní bolo nesporným, že nedisponuje finančnými prostriedkami potrebnými na úhradu trov žalovanej. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe mal súd obligatórne prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery žalobcu ako strany sporu, ako aj samotnú skutočnosť, že aj keď žalovaná 2/ podľa jej vyjadrení nič nevedela ohľadom financovania ich domácnosti, prijímala osov z pôžičiek poskytnutých žalobcom žalovanému 1/, ktoré pôžičky žalobcovi neboli riadne a včas vrátené, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 C.s.p. pre nepriznanie náhrady trov konania. Takéto rozhodnutie je v rozpore s elementárnou spravodlivosťou.

3.1 Rozsudok napadol vo výroku II., IV. a V. odvolaním aj žalovaný 1/ s návrhom na jeho zmenu uložením povinnosti žalovanej 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 9.484,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 18.968,65 eur od 1.1.2015 do 12.10.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 9.484,31 eur od 13.10.2016 až do zaplatenia a priznaním žalobcovi a žalovanému 1/ plnej náhrady trov konania voči žalovanej 2/, vinniac súd prvej inštancie, že tento nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že sa v konaní dopustil inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p.).

3.2 Na odôvodnenie svojho odvolania uviedol, že žalovaný počas konania sústavne tvrdil, že pôžičky čerpali od žalobcu obaja žalovaní spoločne a žalovaná 2/ od počiatku o pôžičkách vedela, že súd nevzal do úvahy protirečiacu si výpoveď žalovanej 2/, ktorá na jednej strane vystupovala ako osoba, ktorá nemala prehľad o financiách domácnosti avšak na druhej strane špekulatívne súdu ozrejmovala z čoho rodina žila počas trvania manželstva, že žalovaná mala po celý čas prístup na účet a o splácaní pôžičiek taktiež vedela. Súd zároveň nezohľadnil skutočnosť žalovaná 2/ nevedela uviesť, z akých prostriedkov sa financovalo spoločné vozidlo škoda Octavia, avšak toto zahrnula do masy BSM a nárokuje si polovicu jeho hodnoty. Taktiež nevedela vysvetliť ako došlo k navýšeniu hodnoty kupovanej nehnuteľnosti, ktorá bola kúpená za 68.000 eur a predaná za 82.000 eur.

3.3 Neobstojí záver súdu prvej inštancie, že žalovaný 1/ si pri vyporiadaní BSM môže vyporiadať predmetný dlh manželov, nakoľko samotným výrokom II. napadnutého rozsudku je možné, že žalobca by si mohol exekučne vymáhať svoj nárok iba voči žalovanému 1/, ktorý už svoju polovicu uhradil a takto by uhradil aj polovicu žalovanej 2/.

3.4 V prejednávanej veci sa nejedná o prípady, ktoré aplikujúc judikatúru popisuje súd a to, že jeden z manželov bez vedomia a súhlasu druhého manžela čerpal pôžičku sám, ale v danom prípade žalovaná 2/ ako manželka od počiatku vedela o pôžičkách a s týmito súhlasila, keď povedala žalovanému 1/, že keď treba, tak treba pôžičku čerpať.

4. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalovanej 2/ nepriznať voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

5. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu a vyjadreniu sa žalovaného 1/ k jej vyjadreniu navrhla odvolanie žalobcu odmietnuť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, zotrvajúc na svojich doterajších vyjadreniach a postojoch (o nedôvodnosti nárokov žalobcu uplatnených v tomto konaní voči žalovanej 2/ a účelovosti celého konania), považujúc nároky žalobcu za vykonštruované spoločne so žalovaným 1/, s cieľom poškodiť žalovanú 2/ a poukazujúc na nepravdivosť tvrdení žalobcu o nedostatku finančných prostriedkov na jeho strane na náhradu trov konania žalovanej 2/ z dôvodu, že v konaní bolo nesporným, že žalovaný 1/ zaplatil žalobcovi počas konania sumu 9.484,32 eur, z ktorej sumy žalobca môže zaplatiť trovy konania žalovanej 2/.

6. Žalovaný 1/ vo v svojom vyjadrení sa k vyjadreniu žalovanej 2/ zotrval na svojich doterajších tvrdeniach (ohľadom vedomosti žalovanej 2/ o žalobcom vymáhanej pohľadávke) ako aj svojich odvolacích návrhoch.

7. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného 1/ voči výrokom II., IV. a V. rozsudku Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) pred prejednaním veci preskúmal náležitosti odvolania žalovaného 1/ voči výrokom II., IV. a V. rozsudku (§ 363 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ voči výroku II. nemá náležitosti podľa § 363 a pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať a voči výrokom IV. a V. rozsudku bolo podané neoprávnenou osobou, z ktorých dôvodov je potrebné ho odmietnuť (§ 386 písm. b) a d) C.s.p.).

8.1 Podľa § 386 písm. b) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

8.2 Podľa § 359 C.s.p., odvolanie môže podať strana, ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

8.3 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že na rozdiel od predchádzajúceho procesného kódexu C.s.p. výslovne obmedzuje právo strany podať odvolanie spočívajúce v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Pri skúmaní toho, či bolo rozhodnutie vydané v neprospech žalovaného sa skúma to, či rozhodnutie svojím obsahom znevýhodňuje osobu podávajúcu opravný prostriedok, t.j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jej právne postavenie (zúžením jej práv alebo rozšírením jej povinností) a či preto u nej existuje možnosť požadovať na súde vyššieho stupňa odchylné nerozhodnutie v jej prospech. Nato, aby bolo rozhodnutie vydané v neprospech strany, stačí, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma na jej právach. Táto ujma však musí objektívne existovať. Nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola spôsobená ujma. Ujma objektívne existuje vtedy, ak sa môže zlepšiť postavenie strany, t.j., ak sa môže dosiahnuť náprava tejto ujmy, ak nie je v plnom rozsahu, tak, hoci aj len čiastočne, a to zmenou alebo zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom alebo súdom prvej inštancie v rámci autoremedúry (§ 376 C.s.p.). Podmienka existencie ujmy by však nebola splnená, ak by sa odvolaním sledovalo len uspokojenie vnútorných pomerov žalovaných. Preto, ak by sa samostatný spoločník (žalovaný 1/) domáhal zmeny rozsudku len vo vzťahu k druhému samostatnému spoločníkovi (žalovanému 2/) a požadoval by, aby bola povinnosť plniť uložená tiež žalovanému 2/ a išlo by o povinnosť solidárnu, objektívne nevedie (za predpokladu, že by mu bolo vyhovené) k zmenšeniu plnenia, ktoré bol žalobcovi zaviazaný uhradiť žalovaný 1/, preto tento žalovaný 1/ nebol osobou oprávnenou na podanie odvolania (tu pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky číslo R 3/2000).

9. Zo spisu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že žalovaní v konaní vystupovali ako samostatní spoločníci. Súd rozsudkom zaviazal na plnenie len žalovaného 1/ a žalobu voči žalovanej 2/ zamietol pre nedostatok jej pasívnej vecnej legitímácie (výrok IV.) a zároveň jej ako strane úspešnej v spore priznal plný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (výrok V.) . Takéto rozhodnutie vo výroku IV. a V. napadol odvolaním žalovaný 1/ - teda strana sporu v ktorej neprospech predmetný výrok rozhodnutia nebol; predmetné rozhodnutia žalovaného 1/ žiadnym spôsobom neznevýhodňujú - nezhoršujú jeho právne postavenie a to či už zúžením jeho práv alebo rozšírením jeho povinností a nespôsobujú mu žiadnu ujmu na jeho právach.

10. Keďže podmienka prípustnosti podania opravného prostriedku nebola splnená (odvolanie žalovaného 1/ smerovalo len voči výroku zamietajúcej žalobu žalobcu voči žalovanej 2/ a ukladajúcej povinnosť len žalobcovi), odvolací súd sa nemohol odvolaním meritórne zaoberať a toto odvolanie odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou podľa § 386 písm. b) C.s.p..

11.1 Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

12.1 Podľa § 365 ods.1, 2 a 3 C.s.p., odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (1).
Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (2). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (3).

12.2 Podľa § 373 ods. 1 C.s.p., ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

12.3 V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že podstatou apelačného opravného systému je možnosť napadnúť jednak skutkovú, ale aj právnu stránku rozhodnutia. Súčasná právna úprava umožňuje rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť len z taxatívne stanovených dôvodov s tým, že vymedzenie takýchto dôvodov musí obsahovať každé riadne odvolanie. Povinnosť uviesť v odvolaní dôvody, z akých odvolateľ považuje napádané rozhodnutie za nesprávne, možno chápať ako modifikáciu povinnosti tvrdenia (Čl. 8 C.s.p.) pre odvolacie konanie. Dôvodmi odvolania, ktoré odvolateľ uviedol v odvolaní do uplynutia lehoty na podanie odvolania je súd totiž viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), čo znamená, že prítomnosť iných odvolacích dôvodov, než ktoré odvolateľ uviedol, odvolací súd pri preskúmaní rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie nebude zisťovať a ak by aj v odvolacom konaní vyšli najavo, nebude na ne prihliadať. V prípade absencie odvolacích dôvodov v odvolaní súd však odvolateľa na ich doplnenie podľa výslovného zákonného príkazu sám nevyzýva (§ 373 ods. 1 in fine). Dôvody odvolania tak môže odvolateľ v zásade doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Avšak podľa ustálenej súdnej praxe (R 20/2014), ak k odstráneniu vady odvolania došlo do rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd ho preskúma ako bezvadné, pričom nie je rozhodujúce, či k odstráneniu vady došlo po uplynutí lehoty.

12.4 Odvolací súd z obsahu samotného odvolania zistil, že žalovaný 1/ v odvolaní voči výroku II. neuviedol (okrem citácie ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f) C.s.p.) žiaden konkrétny odvolací dôvod. Žalovaný 1/ žiadnym spôsobom nevymedzil, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie (o uložení mu povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 9.484,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 18.968,65 eur od 1.1.2015 do 12.10.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 9.484,32 eur od 13.10.2016 do zaplataenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku) považuje za nesprávne. Pre poriadok je potrebné dodať, že z obsahu samotného odvolania vyplýva len to, že žalovaný 1/ spochybňuje len správnosť výroku IV. rozsudku (teda správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žaloby žalobcu voči žalovanej 2/ pre nepreukázanie jej pasívnej legitímácie v tomto konaní), na čo však nie je oprávnenou osobou (ako to už bolo uvedené vyššie), nakoľko jedinou oprávnenou osobou vzniesť takéto námietky bol žalobca avšak tento tieto námietky nevzniesol. Jedine žalobca totiž rozhoduje voči komu bude viesť súdny spor a pokiaľ sa po rozhodnutí súdu prvej inštancie rozhodol ďalej nepokračovať vo vedení súdneho sporu voči žalovanej 2/ takéto jeho právo (požadovať preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k nároku žalobcu uplatnenému v tomto konaní voči žalovanej 2/) v žiadnom prípade neprešlo na žalovaného 1/.

12.5 Pokiaľ ide o námietku o nesprávnom procesnom postupe znemožňujúcom žalovanému 1/, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak strane bol postupom súdu znemožnený prístup k súdu zriadenému zákonom, ak bolo porušené právo strany na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákazu ľubovôle, právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia a podobne. V tejto súvislosti odvolací súd musí konštatovať, že žalovaný 1/ vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.

iba deklaroval, ale žiaden konkrétny nesprávny procesný postup neuviedol a tak nemohol byť ani predmetom prieskumu odvolacím súdom, vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C.s.p.). V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby sa odvolací súd bol oprávnený a povinný zaoberať konkrétnou odvolacou za námietkou/konkrétnym odvolacím dôvodom nestačí len deklarovanie odvolacieho dôvodu v odvolaní poukazom na konkrétne písm. § 365 ods. 1 C.s.p., ale je potrebné uviesť aj konkrétne odvolacie námietky strany naplňajúce ten, ktorý odvolací dôvod. Povinnosť úradného prieskumu odvolacieho súdu nad rámec dôvodov vymedzených odvolaním je zúžená len na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

12.6 Pokiaľ ide o námietku o vade konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza:

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ide o také vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia. V tejto súvislosti odvolací súd musí konštatovať, že žalovaný 1/ vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. iba deklaroval, ale žiadnu konkrétnu vadu konania neuviedol a tak nemohol byť ani predmetom prieskumu odvolacím súdom, vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C.s.p.).

12.7 Pokiaľ námietky smerujú k právnomu posúdeniu veci (§ 365 ods. písm. h/ C.s.p.) odvolací súd uvádza, že právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Aj v tejto súvislosti odvolací súd musí konštatovať, že žalovaný 1/ vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. iba deklaroval, ale neuviedol ktoré skutkové okolnosti súd podriadil pod nesprávnu právnu normu, prípadne ktorú právnu normu nesprávne vyložil (pravdaže vždy len vo vzťahu k výroku II. rozsudku) a tak nemohol byť ani predmetom prieskumu odvolacím súdom z dôvodov uvedených vyššie.

12.8 Pokiaľ ide o námietku, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) odvolací súd uvádza, že súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená tromi príčinami, ktorými sú chybné vyhodnotenie návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov alebo predpoklad „dotvorenia“ skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku. Pokiaľ ide o nesprávne skutkové zistenia z vykonaných dôkazov je potrebné dodať, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene, neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Následne po „individuálnej selekcii“ hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov dospeje súd nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Nesprávne vyhodnotenie zákonnosti dôkazov založí vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.. Aj pokiaľ ide o túto námietku odvolací súd musí konštatovať, že žalovaný 1/ vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. iba deklaroval, ale neuviedol ktoré konkrétne skutkové tvrdenia vo vzťahu k uloženej mu povinnosti vrátiť žalobcovi pôžičky spolu s príslušenstvom považuje za nesprávne, respektíve, ktoré dôkazy a z akého dôvodu súd vyhodnotil nesprávne (pravdaže vždy len vo vzťahu k výroku II. rozsudku) a tak nemohol byť ani predmetom prieskumu odvolacím súdom z dôvodov uvedených vyššie.

13. Podľa § 386 d) C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

14. Odvolanie žalovaného neobsahuje žiaden odvolací dôvod a tento nebol odvolateľom doplnený ani do rozhodovania odvolacieho súdu o podanom odvolaní, preto ho odvolací súd podľa § 386 písm. d) C.s.p. odmietol bez jeho vecného prejednania. Absencia odvolacích dôvodov totiž, v zmysle vyššie uvedeného (vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi uvedenými odvolateľom v

podanom odvolaní), odvolaciemu súdu znemožnila odvolací prieskum napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (odvolací súd nemal čo preskúmať) a teda jeho vecné prejednanie.

15. Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu voči výroku V. rozsudku Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom nie sú dôvodné.

16.1 Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16.2 Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16.3 Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16.4 Podľa § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

16.5 Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov konania civilného sporového procesu je zásada úspechu vo veci vyjadrená v cit. § 255 ods. 1 C.s.p.. V tejto zásade sa premieta myšlienka, že ten, kto dôvodne bránil svoje subjektívne právo, alebo právom chránený záujem, by mal mať právo na náhradu trov konania, ktoré pri tejto procesnej činnosti účelne vynaložil proti procesnej strane, ktorá do jeho právnej sféry bezdôvodne zasahovala. Právo úspešnej procesnej strany voči neúspešnej strane konania na náhradu trov vychádza zo základného štruktúrneho princípu, ktorý sa v civilnom sporovom procese uplatňuje, t.j. zo systému dvoch strán v kontradiktórnom postavení, v ktorého rámci strany vystupujú ako vzájomní odporcovia uplatňujúci v konaní protichodné záujmy. Úspech jednej procesnej strany je tak zároveň neúspechom jej procesného odporcu, pričom každá strana sa v medziach daných Civilným sporovým poriadkom snaží pomocou prostriedkov procesného útoku a obrany doceliť vlastného víťazstva a prehry protistrany. Ak je procesná strana úspešná, mala by jej protistrana nahradiť trovy, ktoré pritom účelne vynaložila, lebo by bolo v rozpore s ochrannou funkciou civilného práva procesného, pokiaľ by civilný proces neumožňoval odstrániť zmenšenie majetkovej sféry strany spôsobené len tým, že bola nútená dôvodne hájiť svoje práva, do ktorých niekto iný nedôvodne zasahoval. Také poňatie civilného procesu by bolo v rozpore s požiadavkou plnej a efektívnej súdnej ochrany a teda aj v rozpore s čl. 46 Ústavy SR.

16.6 Úspech v spore sa pritom zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Žalobca má plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej, teda ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu.

17. V danom prípade žaloba žalobcu voči žalovanej 2/ bola zamietnutá pre nepreukázanie jej pasívnej legitímácie v tomto spore. Zamietnutie žaloby žalobcu teda predstavovalo plný úspech žalovanej 2/ v spore a teda aj vznik jej nároku na plnú náhradu trov konania.

18. Výnimočné uplatnenie cit. § 257 C.s.p. je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Cit. ust. § 257 C.s.p. teda predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Znamená, že súd

nemusi zaviazat' neúspešnú stranu nahradit' trovy konania úspešnej strane. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí tvrdit' a preukázat' strana inak povinná zaplatit' náhradu trov konania. Predmetné zákonné ust. tak rozširuje prvky, ktoré majú strany viesť k výraznému zvýšeniu zodpovednosti nielen za výsledok, ale aj priebeh súdneho konania, najmä koncentráciu dokazovania. Aplikácia tohto ustanovenia musí preto zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Ustanovenie § 257 C.s.p. pritom nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam, ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania.

19. Citované ustanovenie dopadá na tú stranu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane a existencia výnimočnosti daného prípadu. Ust. § 257 C.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, nedostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil.

20. S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, odvolací súd zhodne s prvoinštančným je toho názoru, že v danom prípade žalobca bol v spore voči žalovanej 2/ plne neúspešný. Vychádzajúc z uvedeného žalovanej 2/ teda zásadne vznikol nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p..

21.1 Následnou otázkou nastolenou odvolateľom bolo, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre to, aby súd podľa cit. § 257 C.s.p. výnimočne náhradu trov konania žalovanej 2/ nepriznal. Ako bolo uvedené vyššie, základnými zákonnými podmienkami pre nepriznanie náhrady trov konania strane, ktorej by inak nárok na ich náhradu vznikol, sú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, ktoré v danom prípade mala tvrdiť a preukázat' strana žalobcu. Žalobca v tejto súvislosti v podanom odvolaní v podstate tvrdil, že takýmito dôvodmi sú majetkové pomery na strane žalobcu, ktorý v konaní bol oslobodený od povinnosti platiť súdne poplatky, že nedisponuje prostriedkami na náhradu trov konania žalovanej 2/ a okrem toho žalobca v konaní tvrdil, že požičal prostriedky obom žalovaným ako manželom a pre postoj žalovanej 2/, ktorá sa prezentuje, že nič nevedela ohľadov financovania, všetko riešil počas manželstva žalovaný 1/ ako jej manžel, avšak prijímala osoh z pôžičiek, súd voči žalovanej 2/ žalobu zamietol, a navyše zaviazal žalobcu, ktorý financie požičal v dobrej viere, v snahe pomôcť žalovaným, náhradu trov konania voči žalovanej 2/. V konaní bolo nesporné, že žalobca žalovanú sumu skutočne požičal, peniaze teda odovzdal a neboli mu vrátené (respektíve len čiastočne), a tak zaviazat' ho náhradou trov konania v plnom rozsahu voči žalovanej 2/, je v rozpore s elementárnou spravodlivosťou.

21.2 Z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní išlo o vrátenie pôžičky peňazí poskytnutej žalobcom jeho synovi (žalovanému 1/) a podľa jeho tvrdení aj synovej manželke (žalovanej 2/) v čase trvania manželstva žalovaných.

21.3 Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade nejde o žiaden výnimočný prípad, v ktorom by boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa vedúce k nepriznaniu náhrady trov konania oprávnenej žalovanej 2/. Žalovaná 2/ od začatia konania absolútne spochybovala nároky žalobcu uplatnené v tomto konaní ako účelovo vykonštruované, zamerané výlučne na poškodenie jej osoby, kedy úspech žalobcu v spore voči žalovanému 1/ vzhľadom na jeho zámer a následný postoj žalovaného 1/ v konaní (ktorý v snahe privodiť neúspech aj žalovanej 2/ v spore nároky žalobcu bez ďalšieho uznával) nemohla objektívne zvrátiť. Neobstojí preto poukaz žalobcu na jeho čiastočný úspech

v spore, respektíve preukázanie poskytnutia pôžičky hoc aj len žalovanému 1/. V priebehu celého konania bol žalobca zastúpený advokátom a tak si musel byť vedomý vysokého rizika neúspechu v konaní a s tým spojenou povinnosťou uhradiť protistrane náhradu trov. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené uzatvára, že v danom prípade povinnosť žalobcu zaplatiť náhradu trov konania žalovanej 2/ nepredstavuje neprimeranú tvrdosť voči žalobcovi, ani nie je v rozpore s dobrými mravmi. Naopak nespravodlivým za daných okolností by bolo nepriznanie náhrady trov konania žalovanej 2/, ktorá sa v konaní bránila dôvodne a úspešne. Neobstojí ani námietka, že žalobcovi bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko priznanie takéhoto oslobodenia nezakladá automaticky potrebu aplikácie § 257 C.s.p. ako to správne namietala aj žalovaná 2/ a okrem toho v konaní bolo nesporným, že žalovaný 1/ počas tohto prebiehajúceho konania zaplatil žalobcovi sumu 9.484,32 eur, a tak je možné objektívne predpokladať, že vzhľadom na jeho vedomosť o vysokom riziku neúspechu v tomto konaní voči žalovanej 2/ a z toho plynúcej povinnosti uhradiť trovy konania protistrane nie je možné objektívne uzavrieť, že zaplatením trov konania žalovanej 2/ by sa žalobca ocitol v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej 2/.

22. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. ako vo výroku vecne správny s použitím ust. § 387 ods. 1 Cs.p. potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ bolo rozhodnuté podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. analogicky, keď žalovaný 1/ podaním neoprávneným podaním odvolania zaviniť, že sa konanie skončilo jeho odmietnutím (teda bez meritórneho vybavenia).

24. O trovách odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovaným 1/ rozhodol súd podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. analogicky, keď žalovaný 1/ podaním neodôvodneného odvolania síce zaviniť, že sa konanie skončilo jeho odmietnutím (teda bez meritórneho vybavenia), avšak žalobca sa nároku na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ vzdal, respektíve voči nemu si takýto nárok neuplatnil.

25. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0 (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).